

رہنمائی سفران سلامت

بِهِ نَامِ حَدَا

بِالْأَمْرِ

فصل اول: پرسشنامه سلامت فردی

سلامت چیست؟^(۱)

بیشتر ما فکر می‌کنیم سلامت یعنی بیمار نبودن. اما تعریف سلامت، این نیست. سلامت، طیف وسیعی دارد؛ همانطور که بیماری‌ها هم طیف گسترده‌ای از وضعیت‌های مختلف را در بر می‌گیرند. هدف از طراحی پرسشنامه سلامت این بوده که ذهن شما با ابعاد مختلف سلامت آشنا شود.

خیلی‌ها هیچ علامت آشکاری از یک بیماری مشخص ندارند ولی می‌توان خستگی، اضطراب، استرس، افسردگی و عدم رضایت را در رفتار آنها مشاهده کرد. این علائم را می‌توان در بسیاری از بیماری‌های جسمی و روانی هم سراغ گرفت. حتی سلطان را می‌توان نوعی ضعف اینمی در مقابل برخی استرس‌ها قلمداد کرد؛ استرس‌هایی که باعث می‌شوند بعضی‌ها به سیگار، الکل و پرخوری روی بیاورند و این گزینه‌های ناسالم را جایگزین برخی نیازهای اساسی زندگی (مانند دوست داشتن و دوست داشته شدن، دریافت عواطف و ابراز احساسات، اعتماد به نفس و خودانگاره مثبت) کنند.

سلامت، تعریف ایستایی ندارد و دستیابی به سطوح بالاتر آن نیازمند خودمراقبتی، ابراز احساسات، برقراری روابط سالم و توجه به ابعاد زیستمحیطی، اجتماعی، جسمانی، روانی و روحانی سلامت است.

دستورالعمل

کافی است برای هر پرسشنامه نیم ساعت وقت بگذارید و نمره‌تان را طبق فرمول زیر محاسبه کنید:

۲ نمره: برای هر «بله، معمولاً»

۱ نمره: برای هر «گاهی اوقات، شاید»

صفر: برای هر «خیر، به ندرت»

برای هر پرسش، یکی از سه گزینه بالا را که با شرایط فعلی تان سازگارتر است، انتخاب کنید.

بعد از پاسخگویی به پرسش‌های هر بخش، میانگین نمره‌تان را در آن بخش محاسبه کنید. سپس به «زیج خودمراقبتی» در صفحه ۳۱ رجوع و نمره‌تان را به شیوه‌ای که در ادامه ذکر خواهد شد، در زیج خودمراقبتی وارد کنید. در نهایت، با

(۱) برگرفته از شاخص سلامت در «کتاب کار سلامت»؛ تراویس و رایان، ۱۹۸۸

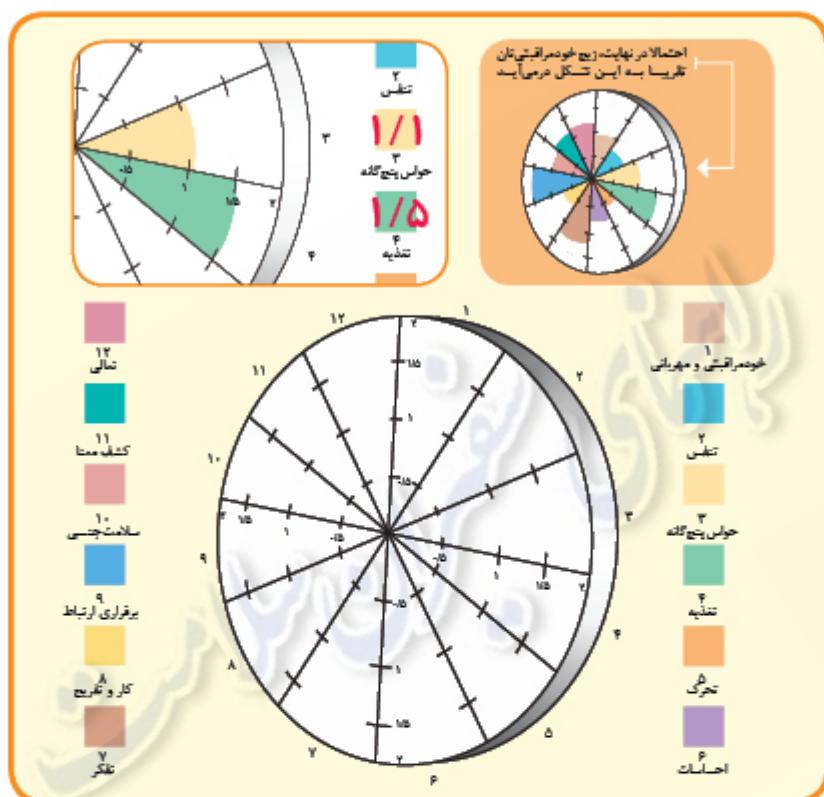
تکمیل زیج خودمراقبتی می‌توانید به ارزیابی مناسبی از میزان تعادل تان در ابعاد مختلف زندگی دست یابید.

با خواندن برخی پرسش‌ها ممکن است حس کنید یک سوال واحد از دو بخش مجزا تشکیل شده؛ بخش نظری (که اطلاعات تان را می‌سنجد) و بخش عملی (که اقدامات تان را می‌سنجد). ما تعمداً این پرسش‌ها را به این شکل طرح کرده‌ایم تا ارتباط تنگاتنگ این دو حوزه را به شما نشان دهیم. در چنین مواردی می‌توانید از نمراتی که در هر یک از این دو بخش (نظری و عملی) به خودتان داده‌اید، میانگین بگیرید و آن نمره میانگین را به عنوان نمره نهایی تان به آن پرسش در نظر بگیرید.

صورت هر سوال به وضوح نشان می‌دهد که ما چه رفتاری را سالم می‌دانیم و چه رفتاری را ناسالم. اما از آنجا که در حوزه سلامت، مفاهیم انتزاعی و اثبات‌ناپذیر زیادی وجود دارد؛ ممکن است در برخی موارد، شما با ما هم‌نظر نباشید. بسیاری از پرسش‌های پرسشنامه را در پانوشت هر صفحه با تفصیل بیشتری توضیح داده‌ایم. خواهشی که از شما داریم، این است که تا وقتی اطلاعات کافی در هر زمینه‌ای به دست نیاورده‌اید، ذهن تان را برای تصمیم‌گیری نهایی، باز نگه دارید و یزیرای تصمیم‌های سالم‌تر و تازه‌تر باشید.

هدف این پرسشنامه، پیش‌تر و بیش‌تر از آزمون گرفتن، آموزش دادن است. پرسش‌های ما به گونه‌ای طراحی شده‌اند که شما به آسانی بتوانید منظور ما از رفتار سالم را دریابید و با این حساب، حتی امکان تقلب هم خواهید داشت؛ یعنی هیچ حقه‌ای در کار نیست و در نهایت، هرچه نمره‌تان بیشتر باشد، معناش این است که شما سالم‌ترید. اما مسؤولیت اصلی در پاسخگویی به پرسش‌های این پرسشنامه، متوجه خودتان است. شما باید با خودتان صادق باشید و صادقانه پاسخ دهید چون مهم‌تر از نمره‌ای که در این آزمون‌ها می‌گیرید، آموزه‌هایی است که از آنها می‌آموزید. اگر پرسشی وجود دارد که اصلاً برای تان موضوعیت ندارد یا به هر دلیلی نمی‌خواهید به آن پاسخ بددهید، می‌توانید آن را نادیده بگیرید و سراغ پرسش‌های بعدی بروید و در نمره نهایی خودتان هم اصلاً آن پرسش را به حساب نیاورید.

نمره میانگین تان را در هر بخش، کنار زیج خودمراقبتی بنویسید و سپس نمره‌تان را با ترسیم یک منحنی بین قطاع‌های زیج خودمراقبتی صفحه ۳۱ که نمونه‌اش را در صفحه روبرو می‌بینید، ثبت کنید. برای این کار می‌توانید از مقیاس‌های موجود در زیج خودمراقبتی کمک بگیرید (مرکز: صفر؛ محیط: دو). در نهایت، هر قسمت را با رنگی متفاوت پر کنید.

پرسش‌های نمونه

خیر، بهتر است	گاهی اوقات، شاید	بله، معمول است
صفرا	۱ نمره	۲ نمره
✓		
	✓	
✓		
	✓	
-	۱	۴
جمع نمرات در این بخش - ۵		

۱. من آدم‌ماجراجوی هستم.

۲. توقع خاصی ندارم ولی نگاهم به آینده خوبی بینانه است.

۳. من سیگاری نیستم.

۴. عاشق دوش گرفتن‌های داغ و طولانی‌ام.

جمع نمرات هر بخش باید بر تعداد پرسش‌های آن بخش (در اینجا: ۴) تقسیم شود تا نمره میانگین (در اینجا: تقریباً ۱/۳) به دست آید.

بخش ۱: سلامت، خودمراقبتی و مهربانی

نمره صفر	خوب، به ندرت	گاهی اوقات شاید	بله، معمول
۱ نمره	۲ نمره		
			۱. من اعتقاد دارم که سبک زندگی ام تاثیر آشکاری بر سطح سلامتم دارد و متناسب با همین عقیده‌ام نیز زندگی می‌کنم.
			۲. من در رأی گیری‌های مطور منظم شرکت می‌کنم. ^(۱)
			۳. از نظر مالی احساس امنیت می‌کنم.
			۴. من در مصرف (انرژی / مواد) در خانه و محل کارم صرفه‌جویی می‌کنم. ^(۲)
			۵. از محل زندگی ام در مقابل خطر آتش‌سوزی و سایر خطرهای ایمنی محافظت به عمل می‌آورم.
			۶. دست کم روزی دو بار از نخ دندان و مسواک نرم استفاده می‌کنم.
			۷. اهل سیگار نیستم.
			۸. همیشه موقع رانندگی یا کار با ماشین‌آلات سنگین، مراقب و محظوظم.
			۹. موقع رانندگی، کمریند ایمنی ام را می‌بندم.
			۱۰. وقتی مشکلی پیش می‌آید، به جای سرزنش کردن خودم، مسؤولیت خطایم را می‌پذیرم و به حل مساله فکر می‌کنم.
			نمره کلی: _____

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید- میانگین نمره شما در این بخش (میانگین نمره‌تان را به زیج خودمراقبتی در صفحه ۳۱ منتقل کنید).

۱. رأی دادن معناری برای سنجش رغبت شما در مشارکت اجتماعی است؛ مشارکتی که می‌تواند در نهایت بر وضعیت سلامت شما تأثیر بگذارد.
۲. در کتاب بازیافت شیشه، کاغذ، الومیتوم و دیگر مواد قابل بازیافت، اگر به جای محصولات یک بار مصرف، محصولاتی با قابلیت استفاده مجدد پخته شوند، کاهش محیط‌زیست می‌شوند، کاهش خواهد داد.

بخش ۲: سلامت و تنفس

فصل اول / پرسش‌نامه سلامت فردی

۱۹

نمره کلی:	نمره ۱۰	نمره ۹	نمره ۸	نمره ۷	نمره ۶	نمره ۵	نمره ۴	نمره ۳	نمره ۲	نمره ۱	نمره ۰	نمره -۱	نمره -۲	نمره -۳	نمره -۴	نمره -۵	نمره -۶	نمره -۷	نمره -۸	نمره -۹	نمره -۱۰
خوب، بدندرست صرف	گاهی اوقات شاید	بده، معمولا	با خود آنقدر																		
۱. در طول روز به شیوه تنفس خودم توجه کافی دارم.																					
۲. روزانه ۱۵ تا ۲۰ دقیقه را به تمرين (مدیتیشن) یا تن آسودگی (ریلکسیشن) اختصاص می‌دهم.																					
۳. در حالت ایستاده با زانوی صاف، می‌توانم با دستانم به راحتی لگشتن یا بیم را لمس کنم. ^(۳)																					
۴. در دمای بالای ۲۱ درجه سانتی گراد، وقتی لبم را لمس می‌کنم، در سرانگشتانم احساس گرمایی کنم. ^(۴)																					
۵. ناخن‌هایم سالم‌اند و من آنها را نمی‌جوم.																					
۶. از کارم لذت می‌برم و مجموعاً کارم را پرتنش نمی‌دانم.																					
۷. از روابط شخصی خودم رضایت دارم.																					
۸. روزی چند بار نفس عمیق می‌کشم.																					
۹. از انرژی کافی برخوردارم.																					
۱۰. با خودم آشنا‌ام.																					

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید- میانگین نمره شما در این بخش.
(میانگین نمره‌تان را به زیج خود مرآبینی در صفحه ۳۱ منتقل کنید.)

۳. ضعف انعطاف‌پذیری در ستون مهره‌ها می‌تواند هم ناشی از کمبود فعالیت‌های فیزیکی باشد. هم حاکی از گرفتگی عضلانی.

۴. اگر در یک اتاق گرم، حرارت دسته‌های شما زیر ۳۰ درجه سانتی گراد باشد، معتاب این است که جریان خون دست‌هایتان (احتمالاً به دلیل بیش کاری سیستم عصبی سینه‌ایک) مختل شده و باید یاد پنیرید چگونه با استفاده از بیوفیدبک، می‌توان حرارت را به دسته‌ها برگرداند تا بیش از پیش احساس آرامش کرد.

بخش ۳: سلامت و حواس پنجگانه

نمره کلی:	نمره ۱۰	نمره ۹	نمره ۸	نمره ۷	نمره ۶	نمره ۵	نمره ۴	نمره ۳	نمره ۲	نمره ۱	نمره ۰	نمره ۱۱
نمره کلی:	_____											
۱. محیط کارم نور طبیعی یا طیف کاملی از نور فلئور است دارد. ^(۵)												
۲. از محیط‌هایی که آلووگی صوتی دارند، دوری می‌کنم یا از محافظت‌گوش استفاده می‌کنم. ^(۶)												
۳. از پریده روی و گردش‌های بیرون از خانه استقبال می‌کنم تا با محیط اطراف خودم خوب آشنا شوم.												
۴. به خودم توجه می‌کنم، برای خودم هدیه می‌خرم و به شیوه‌های مختلف، هوای خودم را دارم.												
۵. وقتی دیگران تحسین ام می‌کنند، تحسین‌شان را یذیراً می‌شوم و لذت می‌برم.												
۶. برایم آسان است که دیگران را بی‌بالغه تحسین کنم.												
۷. دوست دارم گاهی تنها باشم.												
۸. از اینکه دیگران را نوازش کنم و در آغوش بگیرم، لذت می‌برم. ^(۷)												
۹. از اینکه دیگران مرا نوازش کنند و در آغوش بگیرند، لذت می‌برم. ^(۸)												
۱۰. از ماساژ‌های آرامش‌بخش لذت می‌برم.												

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید- میانگین نمره شما در این بخش. (میانگین نمره‌تان را به زیج خود مراقبتی در صفحه ۳۱ منتقل کنید.)

۵. نوری که واجد طیف کامل باشد (مانند نور خورشید) از طول موج‌های متفاوتی برخوردار است. بیشتر عیتک‌های آفاتی و پتجره‌های شیشه‌ای خانه و ماشین، مانع بروز عوارض نور فرابیتش می‌شوند. امروزه لامپ‌ها و لامپ‌های متابسی، از این نظر، در دسترس‌اند.

۶. صدای گوشخراس به مرور یافع است. آسبی‌های عصی جیران نایاب‌می‌شوند. استفاده از محافظت‌گوش که معمولاً در فروشگاه‌های ورزشی در دسترس است، برای جلوگیری از بروز این عوارض، متابس است. وقتی ازه برقی روش است یا تجهیزات ستگین مشغول کارند یا کنترل‌هایی با صدای گوش‌خراس در حال برگزاری می‌ستند، بهتر است از محافظت‌گوش استفاده کنید.

۷-۸. نوازش و ماساژ مدت‌هاست که جای خود را به عنوان روش‌های درمانی باز کردند. برخی بر این باورند که با ماساژ درمانی حتی می‌توان از بروز برخی بیماری‌ها پیشگیری کرد.

بخش ۴: سلامت و تغذیه

صفر	بندرت خیر، ۱ نمره	گاهی اوقات شاید ۲ نمره	بله، معمولا ۳ نمره
			۱. من ۵ گروه غذایی اصلی را می‌شناسم و هر روز از هر ۵ گروه در برنامه غذایی خود استفاده می‌کنم. ^(۹)
			۲. فکر می‌کنم رژیم غذایی‌ام متوازن و سالم است. چون از چربی و روغن و مواد قندی کمتر استفاده می‌کنم.
			۳. اهل الکل نیستم.
			۴. از نمکدان استفاده نمی‌کنم. ^(۱۰)
			۵. در هفته، یک لیوان و یا کمتر نوشابه گازدار می‌نوشم. ^(۱۱)
			۶. کم به غذاهای نمک می‌زنم یا اصلاح‌باشد آن نمک نمی‌زنم. ^(۱۲)
			۷. برچسب غذایی خوراکی‌های را که می‌خرم، می‌خوانم و به میزان مواد شیمیایی به کارفته در آنها دقت می‌کنم.
			۸. تاساله‌ترین مواد غذایی را انتخاب کنم.
			۹. روزی ۵ وعده میوه یا سبزی می‌خورم.
			۱۰. غذاهایی می‌خورم که با روغن مایع تهیه شده است.
			۱۱. یکبار و یا کمتر از یکبار در ماه فست فود (شامل سوسویس، کالباس، پیتزا، همبرگر، فلافل، سمبوسه و...)
			صرف می‌کنم.
			نمره کلی: _____

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید- میانگین نمره شما در این بخش. (میانگین نمره‌تان را به زیج خود مرآقبتی در صفحه ۳۱ منتقل کنید).

۹. کربوهیدرات‌های ساده (مانند قند، شکر و عسل) به سرعت در بدن می‌سوزند و فاقد ویتامین‌ها و مواد معدنی‌اند. در مقابل، کربوهیدرات‌های مركب (مواد نشاسته‌ای) به تدریج در بدن می‌سوزند و بخش عمده‌ای از مواد مردمی‌ارزی غذایی را تأمین می‌کنند.
۱۰. قهوه و نوشیدنی‌های انرژی‌زا محرك‌کننده دارند که صرف پیش از حدشان به غدد فوق کلیوی آسیب می‌رساند.
۱۱. علوه بر کافئین، کالری فراوان موجود در نوشیدنی‌های گازدار می‌تواند باعث افزایش سریع قند خون شود. نوشیدنی‌های حاوی شیرینی‌گذته محتوی علی‌رغم این نوشیدنی‌ها هیچ ماده معدنی و مفیدی ندارند.
۱۲. افراد در نمک‌زدن به غذا، علاوه بر افزایش احتمال ابتلای تان به برفاشاری خون، باعث می‌شود مواد معدنی غذای تان همازین بروند.

بخش ۵: سلامت

نمره کلی:	نمره ۱۰	نمره ۲۰	نمره ۳۰	نمره ۴۰	نمره ۵۰	نمره ۶۰	نمره ۷۰	نمره ۸۰	نمره ۹۰	نمره ۱۰۰
صفر	بندرت	خیر	شاید	گاهی اوقات	نموده	بله	ممکن	معمولاً	نموده	نموده
۱۰										
۲۰										
۳۰										
۴۰										
۵۰										
۶۰										
۷۰										
۸۰										
۹۰										
۱۰۰										

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید - میانگین نمره شما در این بخش (میانگین نمره‌تان را به زیج خود مراقبتی در صفحه ۳۱ منتقل کنید).

۱۴. اگر تعداد طبقات خیلی زیاد است و ناجارید از آسانسور استفاده کنید، می‌توانید یک طبقه مانده به مقصدتان پیاده شوید و بقیه مسیر را با بله بروید از مسouول ساختمان بخواهید در های پله اضطراری را برای تردد بار گذاشت.
۱۵. فعالیت فیزیکی متوسط: مراجعت از کوکاکان، یا بیانی، شستشوی گرفتگی، پیاده روی سریع و فعالیت‌هایی از این قبیل.
۱۶. فعالیت فیزیکی شدید: کشاورزی، ساخت و ساز، حمل اجسام ستگین با دست و فعالیت‌هایی از این قبیل.
۱۷. فعالیت موثری (مانند دویدن) باید ضربان قلب شما را بین ۱۲ تا ۲۰ دقیقه، در حد ۶۰ درصد میزان بیشینه ضربان قلب (حداکثر ۱۰ تا ۱۵ ضربان در دقیقه) نگه دارد. روزی ۲۰ دقیقه پیاده روی سریع می‌تواند تقریباً چیزی تأثیری داشته باشد.
۱۸. تمرین‌های کششی برای افزایش انعطاف‌پذیری تاندون‌ها و مفاصل لازم است و باعث احسان آرامش نیز می‌شود.

بخش ۶: سلامت، احساسات و عواطف

صفر	۱ نمره	شاید	گاهی اوقات	پله، معمولاً	۲ نمره
					۱. من می‌توانم به جای خودخوری یا فرو بردن خشم، طوری خشم خودم را بیان و ابراز کنم که به حل مساله پینچامد. ^(۱۹)
					۲. من به خودم اجازه می‌دهم طیف متنوعی از عواطف و احساسات را تجربه کنم و به شیوه‌های مطلوبی برای ابراز آنها دست پیدا کنم.
					۳. من می‌توانم بی‌رودربایستی و بدون احساس گناه، به دیگران «نه» پگویم.
					۴. زیاد و آسان می‌خندم.
					۵. از گریه کردن خجالت نمی‌کشم و هر وقت لازم باشد گریه می‌کنم. ^(۲۰)
					۶. وقتی دیگران از من انتقاد می‌کنند، به جای واکنش دفاعی، به نقدشان توجه می‌کنم.
					۷. دست کم پنج دوست صمیمی دارم.
					۸. خودم را دوست دارم و با اشتیاق به استقبال آینده می‌روم.
					۹. به راحتی می‌توانم نگرانی، عشق و صمیمیتام را به کسانی که برایم ارزشمندند، ابراز کنم.
					۱۰. هنگام نیاز می‌توانم درخواست کمک کنم.
					نمره کلی: _____

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید- میانگین نمره شما در این بخش. (میانگین نمره‌تان را به زیج خود مرآقبتی در صفحه ۳۱ منتقل کنید).

۱۹. پذیرش احساسات و استفاده مطلوب از آنها برای حل مشکلات، می‌تواند از بروز بدخشی‌ها پیشگیری کند و به ارتقای سطح خودگاهی و پهبود ارتباطات پیچامد. در مقابل، سرکوب احساسات و استفاده نامطلوب از آنها برای تحریک دیگران، به خود فرد و دیگران آسیب می‌رساند.

۲۰. گریه در موقع شکست و از دست دادن، تسکین به دنبال دارد. در فرهنگ ما معمولاً مردان به خودشان اجازه گریستن نمی‌دهند اما زنان در موقع غم، خشم و رنج به راحتی گریه می‌کنند و تسکین می‌یابند.

بخش ۷: سلامت و تفکر

نمره کلی شما در این بخش:	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	صفر	به ندرت	خوب، با خود	گاهی اوقات شاید	نموده ۱ نمره	نموده ۲ نمره	بله، معمولاً
۱. من مسؤول افکار، عقاید و عواطف خودم هستم و از افکار و عقایدم رضایت دارم. ^(۲۱)																	
۲. آنقدر آگاهی دارم که وقتی خودم را «حق» و دیگران را «ناحق» می‌دانم، قضاوت نکنم. ^(۲۲)																	
۳. به آسانی تمکن می‌کنم.																	
۴. تغییرات بدنم (ریتم تنفس، گرفتنی عضلات، رطوبت پوست) رامی فهمم و واکنش مناسب نشان می‌دهم. ^(۲۳)																	
۵. می‌دانم که در کم از همه چیز تحت تاثیر افکارم است. ^(۲۴)																	
۶. به این نکته توجه دارم که بخشی از افکارم تحت تاثیر محیط پیرامونم است.																	
۷. از افکار و عقاید طوری استفاده می‌کنم که با واقعیت‌های زندگی، سازگار باشد. ^(۲۵)																	
۸. وقتی نمی‌توانم مساله‌ای را حل کنم، به جای نگرانی، به طور موقت از آن می‌گذرم و به مسایل دیگر می‌پردازم.																	
۹. من بر این باورم که هیچ مشکلی لایحل نیست و مساله‌ها برای حل شدن طرح شده‌اند.																	
۱۰. از خلاقیت‌ام در جنبه‌های مختلف زندگی بهره می‌برم.																	

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید- میانگین نمره شما در این بخش. (میانگین نمره‌تان را به زیج خود مراقبتی در صفحه ۳۱ منتقل کنید.)

۲۱. بخش ناخودآگاه افکار شما، بیش از بخش خودآگاه افکارتان، می‌تواند شما را سیر خود کند. تأمل آگاهانه درباره آنها و کسب آگاهی درباره آنها می‌تواند به افزایش خودآگاهی تان بینجامد و توان شما را افزایش دهد.

۲۲. به جای اینکه به کلی از قضاوت دست بکشید، به قضاوت‌های تان به عنوان روشی برای پرهیز از ناسازگاری با زندگی نگاه کشید و پشت بازی حق/ناحق، یعنی نشوید.

۲۳. بیوفیدیک و سایکونورابیمونولوژی معتقدند رابطه آشکاری بین ذهن، سیستم عصبی و بدن وجود دارد.

۲۴. آگاهی از پیچیدگی‌های احساسی به شما اجازه می‌دهد کامی به عقب بردارید و موقعیت‌تان را عیتی تر زیبایی کنید. اگر صداقت با مراقبت و توجه توأم شود، می‌تواند بسیاری از افکار منفی را بزداید و زندگی را مقبول‌تر و زیباتر کند.

بخش ۸: سلامت، کار و تفریح

صفر	۱ نمره	شاید	گاهی اوقات	پله، معمولا	۲ نمره
					۱. از اینکه وقت را صرف هتر، موسیقی، نقاشی، ورزش و فعالیت‌های این‌چنینی کنم، لذت می‌برم.
					۲. از کارهایی که به رشد خلاقیتم کمک کنند، استقبال می‌کنم.
					۳. از فعالیت‌های برنامه‌ریزی نشده لذت می‌برم و هزار گاهی زندگی‌ام را اینگونه می‌گذرانم.
					۴. می‌توانم خیلی از کارهای روزمره‌ام را به تفریح تبدیل کنم.
					۵. گاهی به خودم استراحت می‌دهم و دست به هیچ کاری نمی‌زنم. ^(۲۶)
					۶. گاهی می‌توانم بدون احساس گناه، برای مدتی بخوابم.
					۷. به کاری که انجام می‌دهم، به چشم یک هدیه نگاه می‌کنم.
					۸. کاری که می‌کنم، مایه افتخارم است.
					۹. سرزنه و شوخ طبع هستم و اطرافیاتم از این ویژگی من حمایت می‌کنند.
					۱۰. حداقل یک فعالیت هتری، سرگرمی یا ورزشی لذت‌بخش دارم که بدون هیچ اجباری به آن می‌بردم و از آن لذت می‌برم.
					نمره کلی شما در این بخش: _____

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید- میانگین نمره شما در این بخش.
(میانگین نمره‌تان را به زیج خود مرآبتنی در صفحه ۳۱ منتقل کنید).

۲۶. هیچ کاری نکردن، گاهی به شکوفایی خلاقیت و استعدادهای نهفته‌مان متجر می‌شود و با این حساب، بعضی
بیکاری‌ها نه تنها بیکاری نیستند، بلکه نوعی اضافه کار محسوب می‌شوند!

بخش ۹: سلامت و برقراری ارتباط

صفر	بهندرت خیر، گاهی اوقات شاید نمره ۱	بله، معمول نمره ۲	۱. در گفت‌وگوهایم می‌توانم یک موضوع دشوار طرح کنم و تا وقتی پاسخ رضایت‌بخشی از طرف مقابلم نگرفته‌ام، موضوع را رهان نکنم. ۲. از سکوت لذت می‌برم. ۳. در ارتباطم با دیگران صادق و محظوظم. ۴. به جای اینکه منفعانه از مخالفت دیگران بزنجم، سعی می‌کنم حقم را با حرف زدن بگیرم. ۵. به آسانی به اشتباهم اعتراف و عذرخواهی می‌کنم. ۶. از قضاوت‌های منفی دیگران باخبرم و آنها را به عنوان یک نظر می‌پذیرم، نه یک نظر الزاماً درست. ۷. من شنونده خوبی هستم. ۸. می‌توانم به حرف دیگران، بدون اینکه کلامشان را قطع کنم، خوب گوش بدهم. ۹. می‌توانم از برچسب‌های ذهنی ام (اینکه مثلاً آن خوب است و این بد است) دست بردارم و طوری به اتفاقات زندگی ام نگاه کنم که به پیشرفتمن کمک کند. ۱۰. از برخی «بازی‌های روانی» که اطرافیانم انجام می‌دهند، آگاهم و سعی می‌کنم در روابطم با دیگران صادق و شفاف باشم. نمره کلی: _____
			۲۷. رفتار تهاجمی در درازمدت به سود شما نیست ولی ابراز عقیده (غیرتهاجمی) می‌تواند به حل مساله بینجامد. ۲۸. این مهم است که پیذیریم قضاوت‌های ما درباره دیگران صرفاً مبتنی بر تعصب، سلیقه و دیدگاه شخصی مان است؛ نه یک امر قطبی و محتوم. ۲۹. بازی‌های روانی، به تعبیر اریک برن در کتاب «بازی‌هایی که مردم می‌کنند». آثار ناخودآگاه و پیچیده‌ای به دنبال دارند و باعث می‌شوند بعضی‌ها با جذب انرژی منفی دیگران، احساس بدی نسبت به خودشان پیدا کنند.

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید- میانگین نمره شما در این بخش (میانگین نمره‌تان را به زیج خود مراقبتی در صفحه ۳۱ منتقل کنید).

- ۲۷. رفتار تهاجمی در درازمدت به سود شما نیست ولی ابراز عقیده (غیرتهاجمی) می‌تواند به حل مساله بینجامد.
- ۲۸. این مهم است که پیذیریم قضاوت‌های ما درباره دیگران صرفاً مبتنی بر تعصب، سلیقه و دیدگاه شخصی مان است؛ نه یک امر قطبی و محتوم.
- ۲۹. بازی‌های روانی، به تعبیر اریک برن در کتاب «بازی‌هایی که مردم می‌کنند». آثار ناخودآگاه و پیچیده‌ای به دنبال دارند و باعث می‌شوند بعضی‌ها با جذب انرژی منفی دیگران، احساس بدی نسبت به خودشان پیدا کنند.

بخش ۱۰: سلامت و رابطه جنسی

صفر	۱ نمره	شاید	گاهی اوقات	بله، معمولاً	۲ نمره
					۱. من مشکلی با بدن خودم ندارم.
					۲. به قدر کافی از مسایل جنسی اطلاع دارم.
					۳. از میزان صمیمیتام با مردان رضایت دارم.
					۴. از میزان صمیمیتام با زنان رضایت دارم.
					۵. از میزان فعالیت جنسی ام رضایت دارم. ^(۲۰)
					۶. به جای تمرکز بر ارگاسم (اوج لذت جنسی)، ترجیح می‌دهم تمام مراحل معاشقه را تجربه و درک کنم. ^(۲۱)
					۷. به برقراری رابطه نزدیک با دیگران تمایل دارم.
					۸. تفاوت عشق و عادت را درک می‌کنم.
					۹. می‌توانم عاشق دیگران شوم، بدون اینکه آنها را تحت سلطه بگیرم یا تحت سلطه‌شان درآیم.
					نمره کلی: —

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید- میانگین نمره شما در این بخش. (میانگین نمره‌تان را به زیج خود مراقبتی در صفحه ۳۱ منتقل کنید).

۲۰. حتی اگر «نداشتن فعالیت جنسی» را انتخاب کرده باشید.
 ۲۱. مشکل رایج بسیاری از مردان در رابطه جنسی این است که به جای تمرکز بر لذت معاشقه، صرفًا بر ارگاسم متمرکز می‌شوند.

بخش ۱۱: سلامت و کشف معنا

صفر	به ندرت خیر، کاهی اوقات شاید نمره ۱	بله، معمولا نمره ۲	
			۱. من اعتقاد دارم زندگی‌ام مسیر و معنای مشخصی دارد.
			۲. زندگی من هیجان‌انگیز و جذاب است.
			۳. من در زندگی‌ام اهداف مشخصی دارم.
			۴. من در مسیر دستیابی به اهداف زندگی‌ام حرکت می‌کنم.
			۵. به آینده به عنوان فرصتی برای ارتقای رشد و آگاهی‌ام نگاه می‌کنم.
			۶. من می‌توانم درباره مرگ نزدیکانم حرف بزنم.
			۷. من می‌توانم درباره مرگ خودم با خانواده و دوستانم حرف بزنم.
			۸. من آماده‌ی مرگ‌ام.
			۹. من مرگ را گامی در راستای تکامل خودم می‌دانم. ^(۳۲)
			۱۰. از شیوه زندگی‌ام خشنودم.
			نمره کلی: _____

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید- میانگین نمره شما در این بخش (میانگین نمره‌تان را به زیج خود مقابله در صفحه ۳۱ منتقل کنید).

۳۲. مرگ را مرحله‌ای از زندگی دانستن و مواجهه آگاهانه با این حقیقت تغییرناپذیر، بخش مهمی از کشف معنای زندگی است.

بخش ۱۲ سلامت و تعالی

فصل اول / پرسشنامه سلامت فردی

۲۹

نمره کلی: _____	۱ نمره	۲ نمره	بله، معمولا	گاهی اوقات شاید	خیر، بمندرت صفر
۱. من مشکلات زندگی را فرصتی برای رشد و تعالی خودم می‌دانم.					
۲. من همزمانی اتفاقات زندگی را درک می‌کنم؛ اتفاقاتی که با هم مصادف می‌شوند و به نظر می‌رسد ربطی به همدیگر نداشته باشند [اما دارند]. ^(۳)					
۳. من اعتقاد دارم که حقیقت، ابعادی فراتر از ادراک بشری و ابراز کلامی دارد.					
۴. گاهی در جستجوی ابعاد حقیقت دچار تناقض و سردرگمی می‌شوم.					
۵. مفهوم خدا برای من تعریف شخصی و ملموسی دارد.					
۶. وقتی به جهان فکر می‌کنم، احساس شگفت‌انگیزی به من دست می‌دهد.					
۷. به جای توقع فراوان، امید فراوان دارم.					
۸. بدون اینکه دیگران را به پذیرش عقایدمن مجبور کنم، به آنها اجازه می‌دهم عقاید خودشان را داشته باشند.					
۹. در رابطه با رویاهایم، به ندای درونم توجه می‌کنم.					
۱۰. از پرداختن به مناسک معنوی لذت می‌برم و گاهی حضور نیروی برتری که زندگی ام را هدایت می‌کند، حس می‌کنم.					

نمره کلی تقسیم بر تعداد پرسش‌هایی که پاسخ داده‌اید- میانگین نمره شما در این بخش. (میانگین نمره‌تان را به زیج خود مرآقبتی در صفحه ۳۱ منتقل کنید).

۳۳. فیزیک مدرن، ایده علت و معلول را به قواعد مکانیکی نیوتون محدود می‌داند امروزه بیشتر ما آنقدر گسترش یافته‌که می‌توانیم ببینیم هر چیزی در این دنیا با هر چیز دیگری در ارتباط است. «همزمانی» به این معنای اشاره دارد.

یک برنامه عملیاتی برای ارتقای سلامت

بعد از تکمیل زیج خودمراقبتی باید چرخه‌های مربوطه را مطالعه و متعادل کنید. بینید زیج خودمراقبتی شما چگونه می‌چرخد؟ چه چیزی به شما می‌گوید؟ چه شگفتی‌هایی در آن می‌بینید؟ چه حسی از آن می‌گیرید؟ کدام قسمت از آن را دوست دارید؟ کدام قسمت را دوست ندارید؟

برای تکمیل زیج خودمراقبتی تان از خودکارهای رنگی استفاده کنید، به بخش پرسش‌ها بازگردید و مواردی را که در آنها امتیاز کمتری گرفته‌اید یا به هر دلیلی علاقه بیشتری به آنها دارید، مد نظر قرار دهید. مواردی که برای تان اولویت کمتری دارد، نادیده بگیرید. یادتان باشد که اگر قدردان تغییرات مختصراً که در زندگی تان ایجاد کرده‌اید نباشید، نمی‌توانید به تغییرات بیشتر دست پیدا کنید.

در این راستا توجه به توصیه‌های زیر سودمند است:

- از دوستان تان کمک بگیرید ولی از آنها انتظار نداشته باشید بار شما را به دوش بکشند. مثلاً می‌توانید به گروه افراد دچار اضافه وزن بپیوندید و با همراهی آنها انگیزه بیشتری برای حفظ رژیم غذایی تان پیدا کنید. این می‌تواند شروع مناسبی باشد ولی ادامه این مسیر در درازمدت به اراده خودتان نیاز دارد.
- بر نتایج مثبتی که از تغییر رفتار تان گرفته‌اید، متمرکز شوید. شاید هنگام ترک سیگار فقط به افزایش طول عمر تان فکر کرده باشید ولی بد نیست فواید دیگر را هم در ذهن تان مرور کنید؛ انرژی بیشتر، سرفه‌های کمتر، کاهش هزینه‌های زندگی، رهایی از بوی نامطبوع سیگار و خلاصی از طعم ناخوشایند تباکو در دهان.
- اگر در گذشته توانسته‌اید رفتاری از رفتارهای ناسالم تان را تغییر دهید و اصلاح کنید، آن تغییر را به خودتان یادآوری کنید. به خودتان حرف‌های الهام‌بخش بزنید و برای دستیابی به تغییرات مطلوب و مدنظر تان به خودتان روحیه و انرژی بدهید. این قبیل تشویق‌ها اعتماد به نفس شما را افزایش خواهد داد.
- به طور منظم یاداشی برای خودتان در نظر بگیرید. آخر هر هفته، اگر توانسته‌اید بر تغییر رفتار تان پایبند باشید، به خودتان یاداشی لذت‌بخش بدهید تا انگیزه مضاعفی برای پیمودن ادامه مسیر پیدا کنید. این یاداش می‌تواند ساده باشد؛ چیزی مانند خوش گذرانی با دوستان یا وقت گذرانی بیرون از خانه در عصری آفتابی یا هر چیز خوشایند دیگر. اثربخشی این یاداش‌های کوچک و در دسترس بیشتر از اثربخشی یادash‌های بزرگ و دور

از دسترس است.

- انتظار بازگشت خودتان به برخی رفتارهای ناسالم را هم داشته باشید. معمولاً بیشتر این بازگشت‌ها در هفته‌های نخست پس از ترک رفتار ناسالم به وقوع می‌پیوندد.

با این حساب، طبیعتاً بهتر است در هفته‌های نخست، بیشتر روی کمک دیگران حساب باز کنید و از دوستان و نزدیکان تان کمک یابید. دلسربه نشوید و با انگیزه کافی و اراده محکم به پیمودن ادامه مسیر فکر کنید. هر روز به خودتان یادآوری کنید رفتار سالمی که در یکی نهادینه کردن آن در وجود خودتان هستید، چه پیامدهای ارزشمندی برای سلامتتان به دنبال خواهد داشت.

